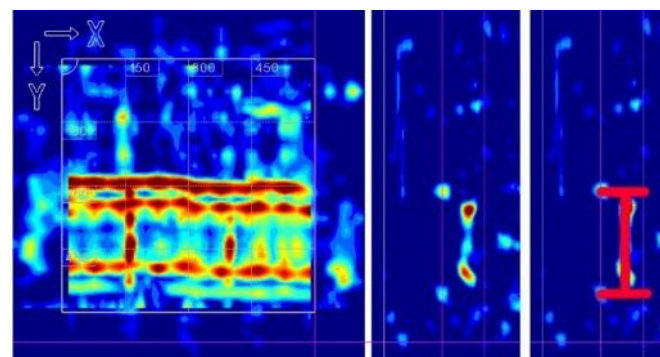

Nedestruktivní metody zkoušení železobetonových konstrukcí

Ing. Petr Cikrle, Ph.D., Doc. Ing. Tomáš Vymazal, Ph.D,

Moderní trendy v betonu III. - Provádění betonových konstrukcí
Praha, 13.3.2014

Osnova

- **Metody pro zkoušení betonu v konstrukci**
- **Nedestruktivní či destruktivní metody**
- **Odrazové tvrdoměry – tradiční metoda v nové době**
- **Novinka jménem Silver Schmidt**
- **Příklad kalibrace na moderních betonech**
- **Ultrazvuková impulzní metoda**
- **S ultrazvukem do terénu**
- **Metody pro vyhledávání výztuže**
- **Pohled pod povrch**
- **Závěr**

Metody pro zkoušení betonu v konstrukci

ČSN 73 2011 Nedestruktivní zkoušení betonových konstrukcí (vyšla 1989, znovu 2012)

ČSN EN 13791 Posuzování pevnosti betonu v tlaku v konstrukcích a v prefabrikovaných betonových dílcích (z r. 2007)

ČSN 73 2011:

- ČSN EN 12390-3 Zkoušení ztvrdlého betonu, část 3.
- ČSN 73 1371 Ultrazvuk
- ČSN 73 1372 Rezonanční
- ČSN 73 1373 Tvrdoměry

ČSN EN 13791:

- ČSN EN 12504-1, 2, 3, 4
- 1 - Zkoušení na vývrtech
- 2 – Odrazové tvrdoměry
- 3 - Metody lokálního porušení
- 4 - Ultrazvuk

Moderní trendy v betonu III. - Provádění betonových konstrukcí
Praha, 13.3.2014

■ Nedestruktivní či destruktivní metody

Nedestruktivní metody:

Po jejich aplikaci je poškození konstrukce prakticky zanedbatelné (tvrdoměry – povrch, ultrazvuk – čistě NDT)

Nové pojetí: Rozdělení na metody přímé a nepřímé

- Metody **přímé** - zjišťujeme přímo sledovanou vlastnost (vývrty)
- Metody **nepřímé** - na základě kalibračních vztahů (tvrdot, UZ)

Nedestruktivní metody

- + nepoškozují konstrukci
- + velký počet míst (statistika)
- + relativně levnější
- - méně přesné
- - možnost chyb

Destruktivní metody

- - poškozují konstrukci
- - menší počet (někdy není možné odebrat)
- - dražší (relativně)
- + přesnější
- + odběr z hloubky

■ Odrazové tvrdoměry

– *tradiční metoda v nové době*

- Podle ČSN 73 2011 – po upřesnění na úrovni krychelných zkoušek
- Podle ČSN EN 13791 – vývrty mají větší váhu, 90% bezpečnost kalibračních vztahů

■ Novinka jménem Silver Schmidt

$$Q = 100 \cdot \frac{\text{energie obnovená}}{\text{energie vstupní}}$$

Silver Schmidt – změny proti Original Schmidt

- Uvnitř optická čidla, měří rychlost dopadu a odrazu
- Udává hodnotu „Q“ = koeficient vrácené energie: viz vztah
- Hodnota Q je méně závislá na tření
- Hodnota Q nevyžaduje korekci směru
- Zvyšuje se rozsah pevností od 10 MPa do 100 MPa

■ Novinka jménem Silver Schmidt

Silver Schmidt L s hřibovitým nástavcem

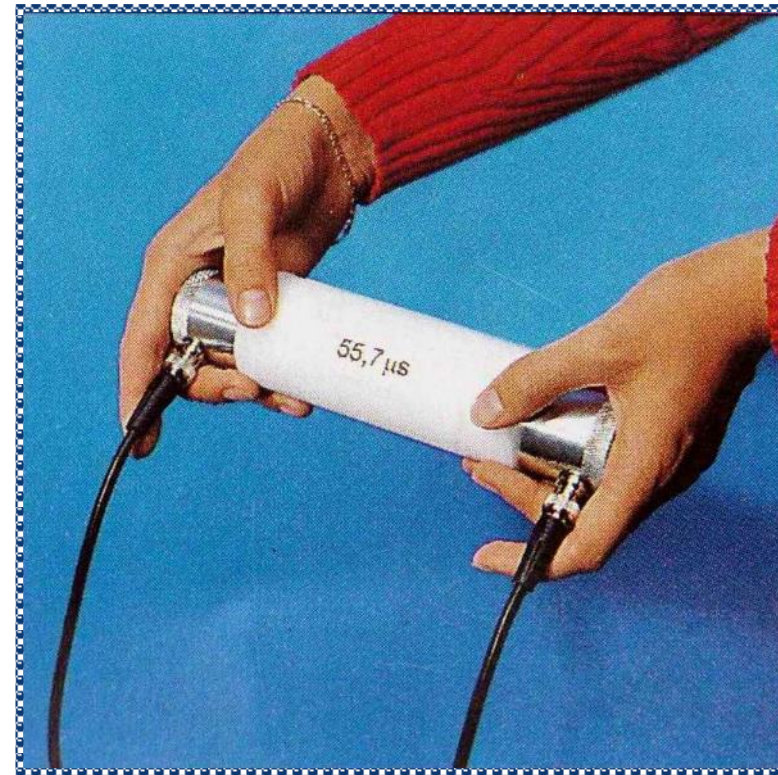
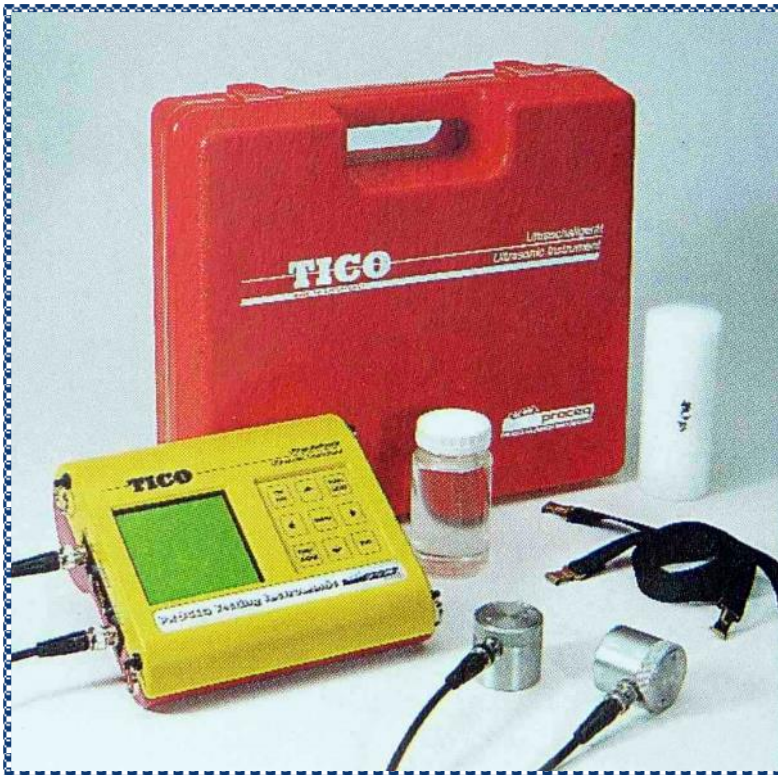

- pro odbedňovací pevnosti
- Rozsah měření od 5 MPa do 30 MPa
- Přesnější v dolní oblasti kalibračního vztahu (5 - 20 MPa)

$$f_c = 0,0108 \times Q^2 + 0,2236 \times Q \text{ [MPa]}$$

Ultrazvuková impulsní metoda

- Měření rychlosti šíření ultrazvukových impulsů materiálem
- Ve stavebnictví frekvence 20 KHz až 500 kHz
- Zjištění rovnoměrnosti betonu
- Dynamický modul pružnosti materiálu

Moderní trendy v betonu III. - Provádění betonových konstrukcí
Praha, 13.3.2014

■ Ultrazvuková impulsní metoda

Stanovení dynamického modulu pružnosti E_{cu} :

$$E_{cu} = D \cdot v_L^2 \cdot \frac{1}{k^2}$$

- D je objemová hmotnost
- v_L je rychlost šíření impulzů UZ vlnění
- k je součinitel rozměrnosti

Přepočítání na statický modul pružnosti E_c :

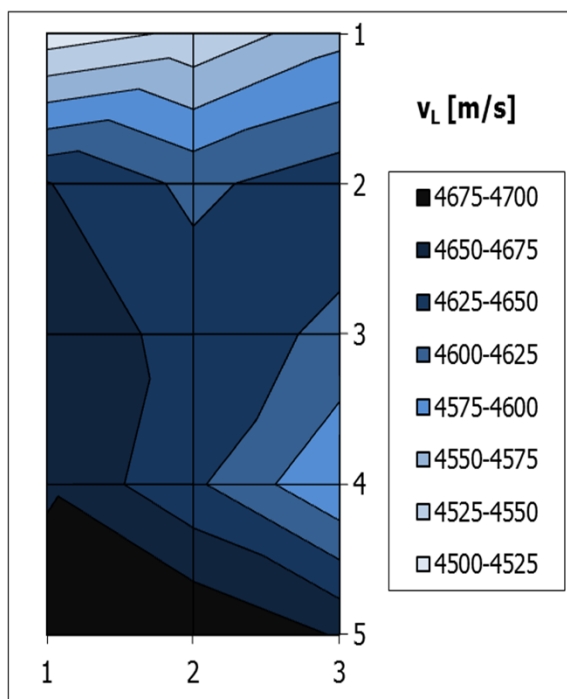
$$E_c = \kappa_u \cdot E_{cu}$$

- κ_u je zmenšovací součinitel, např. v ČSN 73 2011

S ultrazvukem do terénu

Vynikající pro stanovení rovnoměrnosti betonu:

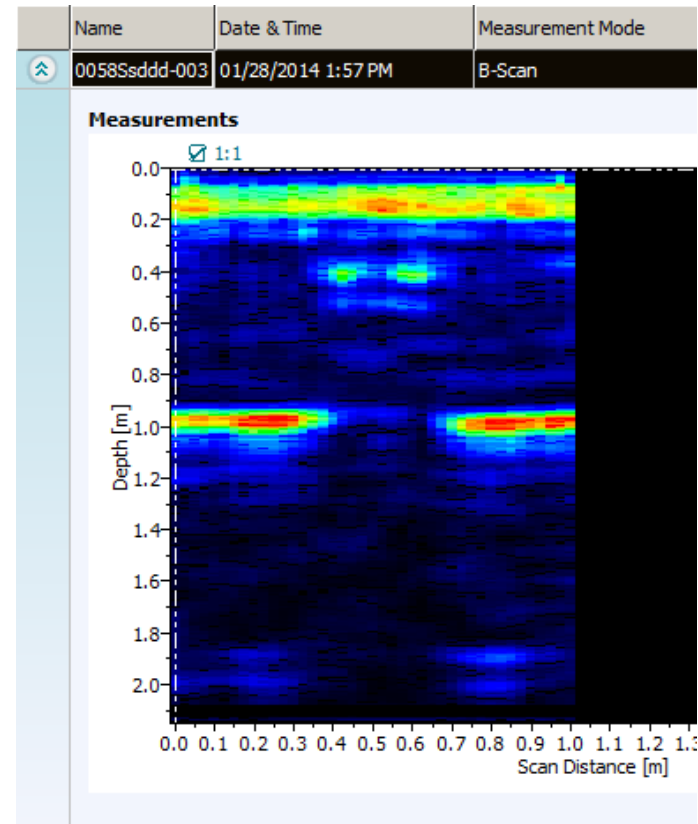
- Rovnoměrnost podle variačního součinitele V_x (ČSN 73 2011)
- Znázornění kvality betonu pomocí izovel.

S ultrazvukem do terénu

S ultrazvukem na tloušťky a na dutiny:

- Nový PUNDIT PL-200PE s odrazovou sondou
- Měření tloušťky konstrukce (do 1 m), odraz na dutinách

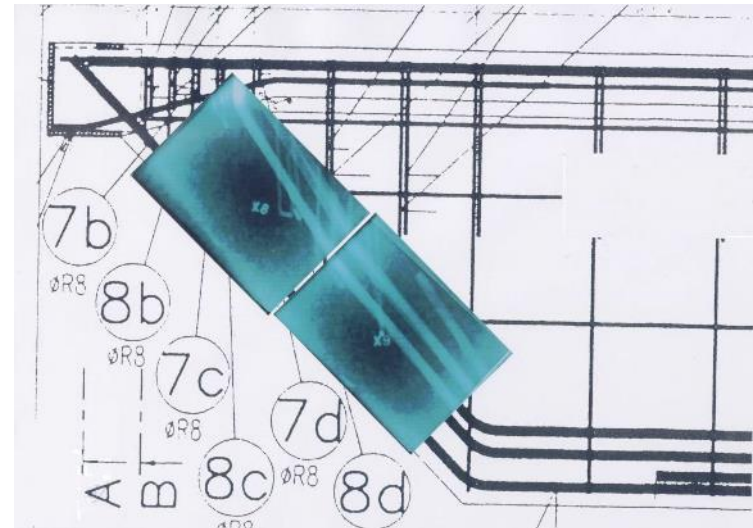
Metody pro vyhledávání výztuže

- Elektromagnetické indikátory - Profometer 4, 5, Ferroscan
- Radiografie – záření gama, radionuklid Co 60
- Georadar

■ Profometer 5+

Snímek z prozařování kobaltem

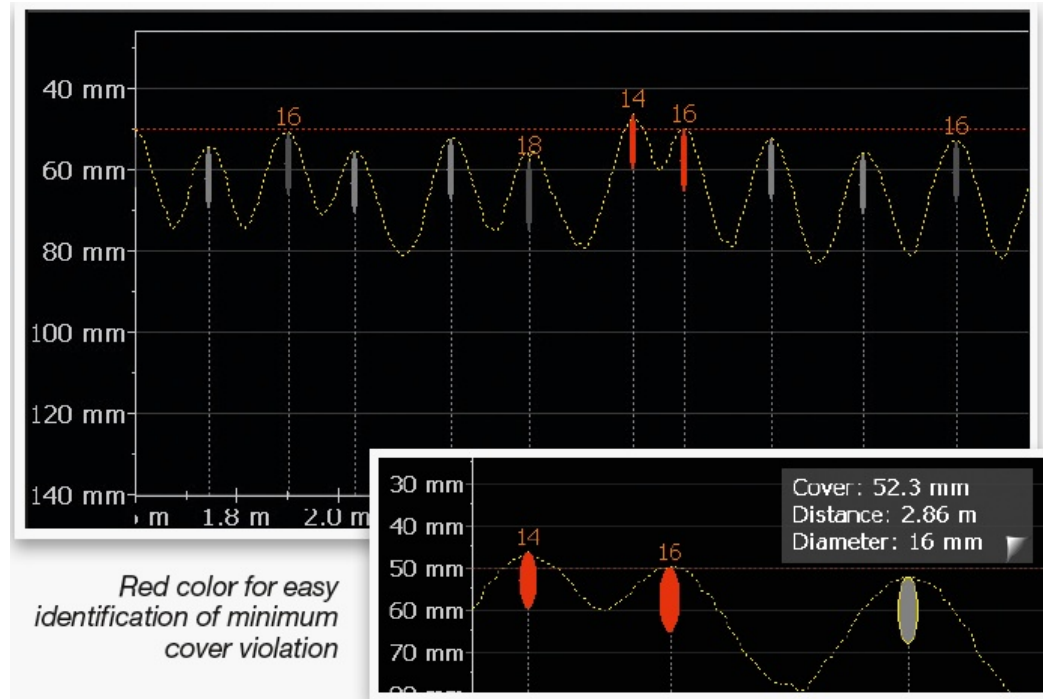

Metody pro vyhledávání výztuže

Nový indikátor Profometer PM 600, 630 (Proceq)

Režimy pro zjištění krytí / průměru

■ Pohled pod povrch

Hilti PS 1000 X scan – pohled dovnitř

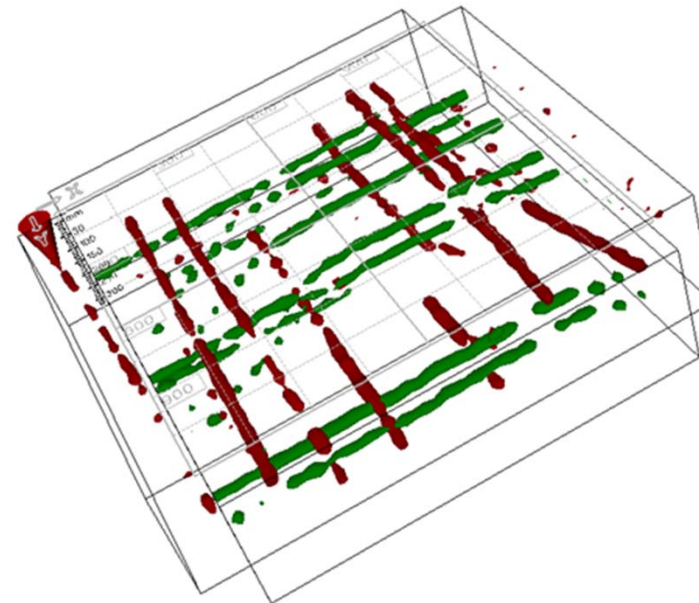
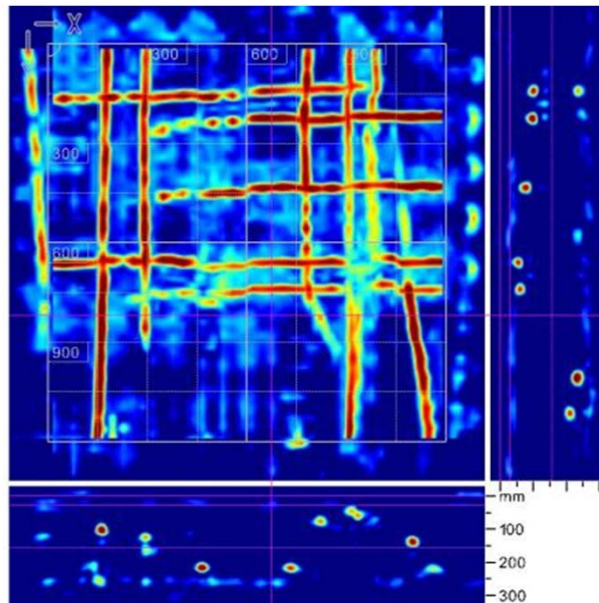

- Hledání výztuže, trubek, vedení, dutin
- Dosah 300 mm, přesnost určení polohy 10 mm
- Více vrstev výztuže, různé režimy, 3D pohled
- Liniový scan až 30 m, plošný scan 600×600 mm, 1200×1200 mm

Pohled pod povrch

- Výztuž v skryté hlavici sloupu a skrytém průvlaku deskového skeletu

Závěrem

- **Nedestruktivní metody mají oporu v normách, avšak bude nutné přepracování - u moderních betonů změna vztahu mezi tvrdostí a pevností**
  - Tvrdoměry Silver Schmidt – i pro HPC betony do 100 MPa
  - Silver Schmidt L s hříbovým nástavcem pro nízké pevnosti
  - **V případě rozsáhlých či výjimečných staveb je velmi rozumné kalibrační vztahy určit již před zahájením výstavby za součinnosti statika, neboť spolehlivé výsledky lze stanovit i bez vývrtů**
- **Opomíjený ultrazvuk - rovnoměrnost betonu, modul pružnosti in situ**
- **Řada novinek na trhu, bezkonkurenční radar PS 1000 X scan**
- **Odběr jádrových vývrtů u nových staveb je až poslední krajní řešení!**
- **Kurz „NDT metody ve stavebním zkušebnictví“ pořádaný SZK FAST VUT v Brně + certifikát akreditovaný ČIA.**

Děkujeme za pozornost . . .